

บันทึกข้อความ

กรมป่าไม้
เลขรับ 38458
วันที่ ๐๓ พ.ย. ๒๕๖๖
เวลา 11.58 น.

ส่วนราชการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรธรณี โทรศัพท์ ๐-๒๖๒๑-๙๙๙๗

ที่ ทส.๐๕๐๒/๑ ๓๒๑๕ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แนวทางการประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา ในบทบาทและอำนาจหน้าที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรียน อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

อธิบดีกรมป่าไม้

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล

อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตามที่ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ประชุมหารือร่วมกับสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่อง แนวทางการประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา ในบทบาทและอำนาจหน้าที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุม ชั้น ๑๗ อาคารกรมควบคุมมลพิษ และมอบหมายให้กรมทรัพยากรธรณี เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานกับหน่วยงานภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติส่งเสริมวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๕๑ สาขาวิชาธรณีวิทยา ในงานธรณีวิทยาปิโตรเลียม ธรณีวิทยาพิบัติภัย งานธรณีวิทยาวิศวกรรม งานธรณีวิทยาเหมืองแร่ และงานอุทกธรณีวิทยา เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับประสานงานและดำเนินการร่วมกับสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นั้น

ในการนี้ กรมทรัพยากรธรณี ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลภารกิจของหน่วยงานภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติส่งเสริมวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้การปฏิบัติราชการของหน่วยงานภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ สาขาธรณีวิทยามีประสิทธิภาพ มาตรฐาน และความปลอดภัยเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ จึงขอให้หน่วยงานของท่านถือปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ว่าด้วยการประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา พ.ศ. ๒๕๖๓ รายละเอียดตามคิวอาร์โค้ดท้ายหนังสือฉบับนี้ ทั้งนี้ มอบหมายให้นายปรีชา สายทอง ผู้อำนวยการกองคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๑๘๙๐ ๘๑๙๔ เป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายทีชิต สมบัติมาก)

รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติ

ข้อบังคับสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ว่าด้วยการประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม

สาขาธรณีวิทยา

พ.ศ. ๒๕๖๓

การควบคุมและการจัดการงานด้านธรณีวิทยาโดยที่ผู้ปฏิบัติขาดความรู้ ความเข้าใจ คุณธรรม และจรรยาบรรณ อาจนำมาซึ่งผลกระทบต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม จำเป็นต้องมีการควบคุมและพัฒนา ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางธรณีวิทยา ให้มีความรู้และความรับผิดชอบตามมาตรฐานสากล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (บ) (ค) (ง) และ (ช) มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๕๑ สภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษแห่งสภาวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ว่าด้วยการประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับในวันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“ธรณีวิทยา” หมายความว่า สาขาวิทยาศาสตร์แขนงหนึ่งที่ศึกษาเกี่ยวข้องกับประวัติของโลก สสารที่เป็นองค์ประกอบ โครงสร้าง สภาพของโลก และกระบวนการตามธรรมชาติของโลก รวมถึงสิ่งมีชีวิตบนพื้นโลกในบรรพกาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ปรากฏร่องรอยอยู่ในหินต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาแหล่งทรัพยากรธรณี แนวทางการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ และผลกระทบจากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรณี

“ธรณีศาสตร์” หมายความว่า ศาสตร์ด้านธรณีวิทยาที่ครอบคลุมความรู้เบื้องต้น ด้านธรณีภาค อุทกภาค อากาศภาค และชีวภาค

ข้อ ๔ ให้นายกสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรักษาการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

มาตรฐานการประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม

สาขาธรณีวิทยา

ข้อ ๕ การจัดการงานด้านธรณีวิทยา ต้องมีผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา เป็นผู้รับผิดชอบ

ข้อ ๖ ลักษณะงานของสาขาธรณีวิทยา มีดังต่อไปนี้

(๑) งานวิเคราะห์ ได้แก่ การปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ การศึกษาค้นคว้า การวิจัยข้อมูล และสถิติต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักเกณฑ์หรือประกอบการตรวจสอบวินิจฉัย ในสาขาธรณีวิทยา

(๒) งานควบคุมเกี่ยวกับการสร้าง การผลิต การคัดแยก การขุดเจาะ การรื้อถอน การขนย้าย และการตัดแปลงปรับแต่ง ซึ่งเกี่ยวกับงานด้านธรณีวิทยา

(๓) งานคำนวณออกแบบ ทดสอบ และตรวจวัดโดยการใช้หลักวิชาการและความชำนาญในสาขาธรณีวิทยา

(๔) งานวางแผนโครงการ ได้แก่ การศึกษา วิจัย และการวิเคราะห์ เพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสมหรือวางแผนโครงการในงานด้านธรณีวิทยา

(๕) งานสำรวจ จัดทำแผนที่ ติดตาม และประเมินผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ในพื้นที่พิภพ โดยการใช้หลักวิชาการและความชำนาญในสาขาธรณีวิทยา

ข้อ ๗ ประเภทงานของสาขาธรณีวิทยา มีดังต่อไปนี้

(๑) งานธรณีวิทยาปิโตรเลียม

(๒) งานธรณีวิทยาพิบัติภัย

(๓) งานธรณีวิทยาวิศวกรรม

(๔) งานธรณีวิทยาเหมืองแร่

(๕) งานอุทกธรณีวิทยา

งานเฉพาะด้านธรณีวิทยา ให้ครอบคลุมโครงการหรือกิจกรรมทุกประเภทและขนาดที่ต้องดำเนินการจัดการเฉพาะด้านธรณีวิทยาตามกฎหมายว่าด้วยงานนั้น

ข้อ ๘ ประเภทงานธรณีวิทยาปิโตรเลียม มีดังต่อไปนี้

(๑) งานเก็บ รวบรวม และศึกษาข้อมูลธรณีวิทยา ธรณีฟิสิกส์ ธรณีเคมี ศีลาวิทยา ตะกอนวิทยา ธรณีวิทยาโครงสร้าง เพื่อพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ที่คาดว่าจะมีศักยภาพของทรัพยากรปิโตรเลียม

(๒) งานวิเคราะห์และประเมิน ลักษณะของแอ่งสะสมตะกอนของแหล่งกักเก็บปิโตรเลียม และปริมาณปิโตรเลียม

(๓) งานสำรวจและจัดทำแผนที่ธรณีวิทยา แผนที่โครงสร้างและแหล่งปิโตรเลียม การกำหนดตำแหน่งหลุมพัฒนาหรือหลุมผลิต

(๔) งานบริหารและควบคุมการสำรวจทางธรณีวิทยา ทางธรณีเคมี ทางธรณีฟิสิกส์ ทางธรณีวิทยาโครงสร้าง แหล่งกักเก็บปิโตรเลียม รวมถึงการบริหารและควบคุมการเจาะสำรวจหรือขุดหลุมสำรวจ การติดตามผลหลุมระหว่างการขุดเจาะ

(๕) งานประเมินปัจจัยทางธรณีวิทยาที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในการกำหนดตำแหน่งหลุมเจาะ และการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายทั้งต่อชีวิต ทรัพย์สิน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๙ ประเภทงานธรณีวิทยาพิบัติภัย มีดังต่อไปนี้

(๑) งานเก็บ รวบรวม และศึกษาข้อมูลสถานการณ์ด้านธรณีวิทยา ธรณีโครงสร้าง ธรณีฐานธรณีวิทยา ธรณีแปรสัณฐาน เพื่อการกำหนดขอบเขตพื้นที่เสี่ยงภัย

(๒) งานวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลธรณีพิบัติภัย ได้แก่ ภูเขาไฟระเบิด แผ่นดินไหว รอยเลื่อน สึนามิ อุทกภัย การกัดเซาะ ดินถล่ม และหลุมยุบ

(๓) งานประเมินความเสี่ยงภัยพิบัติ วางแผนและเสนอมาตรการป้องกันเฝ้าระวัง

(๔) งานพัฒนาวิธีการพยากรณ์การเกิดพิบัติภัยทางธรณีวิทยา

(๕) งานการเสนอมาตรการใช้ทรัพยากรธรณีที่ถูกต้องเพื่อลดความเสี่ยงการเกิดธรณีพิบัติภัย

ข้อ ๑๐ ประเภทงานธรณีวิทยาวิศวกรรม มีดังต่อไปนี้

(๑) งานเก็บ รวบรวม และศึกษาข้อมูลทางธรณีวิทยา ธรณีโครงสร้าง ธรณีสัญญาณ เพื่อคัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับโครงการต่าง ๆ

(๒) งานสำรวจ จัดทำแผนที่ธรณีวิทยา รวมทั้งการจัดแบ่งชนิดของดินและหินตามคุณสมบัติ และลักษณะทางกายภาพ การสร้างแบบจำลอง และการจัดทำภาพตัดขวางทางธรณีวิทยา

(๓) งานวางแผน คัดเลือกวิธี ดำเนินการสำรวจ และประมวลผลการสำรวจทางธรณีวิทยา กำหนดตำแหน่ง คัดเลือกวิธีและควบคุมการเจาะสำรวจและเก็บตัวอย่างชั้นดิน ชั้นหิน และน้ำใต้ดิน

(๔) งานคัดเลือกวิธีการทดสอบคุณสมบัติทางวิศวกรรมของดินหินและวัสดุก่อสร้าง ในห้องปฏิบัติการ การวิเคราะห์ผลการทดสอบ

(๕) งานวิเคราะห์เสถียรภาพฐานราก ความลาดชัน ลาดธรรมชาติและลาดขุด และอุโมงค์ พร้อมทั้งประเมินโอกาสการเกิดการพังทลาย การแนะนำแนวทางป้องกัน การแก้ปัญหา และการปรับปรุงเสถียรภาพฐานราก

(๖) งานควบคุมคุณภาพการทดสอบต่าง ๆ ในหลุมเจาะสำรวจ การอุดกลบหลุมเจาะสำรวจ การติดตั้งเครื่องมือตรวจวัดภายในหลุมเจาะสำรวจ และการติดตั้งเครื่องมือตรวจวัดด้านธรณีวิศวกรรมอื่น ๆ

(๗) งานวิเคราะห์ผลของการปฏิบัติงานในการสำรวจด้านธรณีวิศวกรรม

ข้อ ๑๑ ประเภทงานธรณีวิทยาเหมืองแร่ มีดังต่อไปนี้

(๑) งานเก็บ รวบรวม และศึกษาข้อมูลทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ วิทยาแร่ ศิลาวิทยา ธรณีเคมี ธรณีฟิสิกส์ สำหรับค้นหาแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ วิเคราะห์การสะสมตัวของแหล่งแร่ ประเมินลักษณะแหล่งแร่ และปริมาณทรัพยากรแร่

(๒) งานการวางแผนการสำรวจ กำหนดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักร และทางเลือกที่เหมาะสม ในการสำรวจที่เกี่ยวข้องกับแหล่งแร่ การประเมินลักษณะแหล่งแร่และปริมาณทรัพยากรแร่ รวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยทางธรณีวิทยาที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในการทำเหมืองแร่

(๓) งานวางแผนการทำเหมืองแร่ กำหนดจุดและขั้นตอนการเจาะสำรวจก่อนการทำเหมือง จัดทำแผนที่ธรณีวิทยาแหล่งแร่และสร้างแบบจำลองทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ชั้นรายละเอียด ออกแบบขั้นตอนการทำเหมือง และการฟื้นฟูพื้นที่ที่เหมาะสมต่อสภาพพื้นที่ ลักษณะทางธรณีวิทยา และชนิดของแร่

(๔) งานบริหารและควบคุม การสำรวจทางธรณีวิทยาที่เกี่ยวข้องกับแหล่งแร่ การประเมินลักษณะแหล่งแร่และปริมาณทรัพยากรแร่ การขุดเจาะสำรวจ และการทำเหมืองแร่ รวมทั้งวิธีการบริหารจัดการผลกระทบและความปลอดภัยในการทำเหมืองแร่

ข้อ ๑๒ ประเภทงานอุทกธรณีวิทยา มีดังต่อไปนี้

(๑) งานเก็บ รวบรวม ศึกษาข้อมูล และสำรวจอุทกธรณีวิทยابนผิวดินและใต้ผิวดิน งานจัดทำแผนที่น้ำบาดาลและแผนที่อุทกธรณีวิทยา

(๒) งานประเมินปริมาณน้ำต้นทุนของแอ่งน้ำบาดาล และงานประเมินศักยภาพน้ำบาดาลของแอ่งน้ำบาดาล ประเมินปริมาณและคุณภาพของน้ำใต้ดิน ตรวจสอบการปนเปื้อน และพัฒนาน้ำใต้ดินมาใช้ประโยชน์

(๓) งานประเมินศักยภาพแหล่งน้ำบาดาลโดยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เพื่อการวางแผนเจาะสำรวจ ตรวจสอบและติดตามประเมินผล เพื่อการพัฒนา และบริหารจัดการแหล่งน้ำบาดาลอย่างเหมาะสม

(๔) งานการบริหารจัดการ ควบคุมการขุดเจาะ พัฒนาบ่อน้ำบาดาล การประเมินปัจจัยทางธรณีวิทยาที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม

(๕) งานวิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมต่อคุณภาพและปริมาณของน้ำงานอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาล

ข้อ ๑๓ ให้ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา ประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยาได้ทุกลักษณะงานตามประเภทงานที่ได้รับอนุญาต

หมวด ๒

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาต

ข้อ ๑๔ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีความรู้พื้นฐานในด้านธรณีวิทยาและมีผลการศึกษาในประเภทงานที่จะขอรับใบอนุญาตไม่น้อยกว่าเก้าน่วยกิต ทั้งนี้ ผลการศึกษาในแต่ละประเภทงานให้เป็นไปตามองค์ความรู้ที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) ไม่อยู่ระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายอื่น

(๓) ไม่ถูกลอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายนี้หรือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายอื่นซึ่งยังไม่ครบห้าปี

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตไม่มีผลการศึกษาในประเภทงานที่จะขอรับใบอนุญาตตามข้อ ๑๔ (๑) หรือมีผลการศึกษาน้อยกว่าเก้าน่วยกิต ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตเข้ารับการฝึกอบรมและทดสอบความรู้ตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้ถือว่าการฝึกอบรมและการผ่านการทดสอบความรู้เป็นผลการศึกษาในประเภทงานที่จะขอรับใบอนุญาต

หมวด ๓

การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาต

ข้อ ๑๖ ในการยื่นคำขอรับใบอนุญาต ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการตามประกาศสภาวิชาชีพ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการยื่นขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาตและค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ของผู้ประกอบการวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม

ข้อ ๑๗ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุมต้องผ่านการประเมินจากคณะกรรมการ และผ่านการอบรมจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ข้อ ๑๘ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา โดยให้มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการออกใบอนุญาต ต่ออายุใบอนุญาต พักใช้ใบอนุญาต และการเพิกถอนใบอนุญาต รวมถึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผู้ขอรับใบอนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๙ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา มีอายุห้าปี เว้นแต่การออกใบอนุญาตครั้งแรกให้มีอายุสามปี

ข้อ ๒๐ ในการต่ออายุใบอนุญาต ผู้ประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม จะต้องเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ตามที่คณะกรรมการกำหนด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๑ ให้ยกเว้นข้อ ๑๔ (๑) สำหรับผู้ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา ซึ่งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของงาน ประเภทหนึ่งประเภทใดตามข้อ ๗ มาไม่น้อยกว่าห้าปี สามารถยื่นคำขอรับใบอนุญาตได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ศุภวรรณ ตันตยานนท์

นายกสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี